

Παγκόσμια ημέρα Ελληνικής γλώσσας

Μέγας Φώτιος:

Ένας άγιος δάσκαλος

και φύλακας των Ελληνικών Γραμμάτων!

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ:

Ο Άγιος Φώτιος ονομάστηκε Μέγας λόγω της εξαιρετικής του προσφοράς στα ελληνικά γράμματα, την Εκκλησία και τον πολιτισμό της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Ήταν ένας από τους πιο μορφωμένους ανθρώπους της εποχής του, με βαθιά γνώση της ελληνικής γραμματείας, της φιλοσοφίας, της θεολογίας και των επιστημών.

Συγκεκριμένα, ονομάστηκε «Μέγας»:

1. Λόγω της μόρφωσής του

- Θεωρείται ένας από τους πιο λόγιους Πατριάρχες στην ιστορία.
- Έγραψε τη *Μυριόβιβλο*, μια συλλογή περιλήψεων από περίπου 280 αρχαία έργα (πολλά από τα οποία δεν σώθηκαν αλλού).
- Συνέβαλε στη διάδοση της ελληνικής παιδείας σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο.

2. Για το ιεραποστολικό του έργο

- Έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην αποστολή των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου στους Σλάβους.
- Χάρη σε αυτόν, οι Σλάβοι απέκτησαν το **δικό τους αλφάβητο** και ξεκίνησε η διάδοση του Χριστιανισμού και της ελληνικής γλώσσας στις χώρες τους.

3. Για τον θεολογικό του αγώνα

- Υπερασπίστηκε τη **διδασκαλία της Ορθοδοξίας** απέναντι στις παπικές διεκδικήσεις.

- Έγραψε σημαντικά θεολογικά έργα, απαντώντας στα θέματα της εποχής του.

4. Για τη συμβολή του στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία

- Έδρασε σε μια δύσκολη περίοδο για την Αυτοκρατορία και έπαιξε ρόλο στη σταθεροποίησή της.
- Είχε πολιτική επιρροή, χωρίς να ξεχνά την αποστολή του ως πνευματικός ηγέτης.

Συμπέρασμα

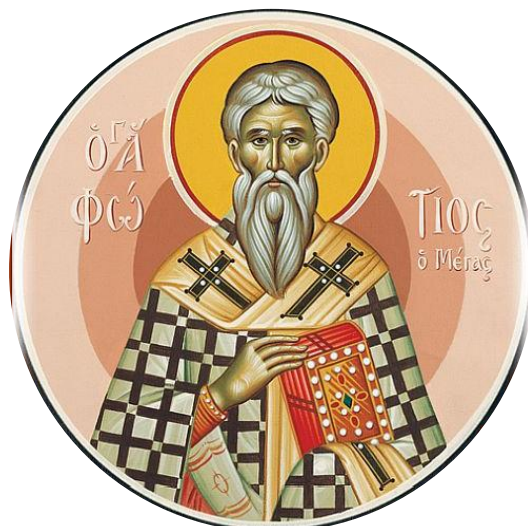
Ο Φώτιος δεν ήταν μόνο ένας Πατριάρχης. Ήταν **δάσκαλος, θεολόγος, διπλωμάτης, λόγιος και πρωτοπόρος στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του Χριστιανισμού**. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Εκκλησία και η Ιστορία τον ονόμασαν "**Μέγα**", δηλαδή μεγάλο στην προσφορά και την επιρροή του.

Συνεργάσου με την ομάδα σου για να εκπληρώσεις τις παρακάτω αποστολές:

1^ο μέρος εργασίας:

Αποστολή: Παίρνουμε συνέντευξη από τον μεγάλο και άγιο Δάσκαλο των Ελληνικών γραμμάτων, τον Μεγάλο Φώτιο.

Συζητούμε για τις ερωτήσεις που θα μπορούσαμε να του κάνουμε. Συμβουλευόμαστε τον ψηφιακό μας βοηθό.

2^ο μέρος εργασίας:

Αποστολή: Φτιάχνουμε με την ομάδα μας ένα *Larbook* με τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1ο *Larbook* – "Η Ζωή και η Εποχή του Μεγάλου Φωτίου" (Ομάδα 1)

Οδηγίες:

"Σκοπός μας είναι να γνωρίσουμε τον Μέγα Φώτιο ως άνθρωπο και να ανακαλύψουμε ποιο ήταν το ιστορικό πλαίσιο της εποχής του. Το *Larbook* μας θα περιέχει σύντομα κείμενα, εικόνες και διαδραστικά στοιχεία για να παρουσιάσουμε τη ζωή του."

Δραστηριότητες στο *Larbook*:

1. Χρονολόγιο ζωής

- Διπλώστε ένα χαρτί σαν ακορντεόν και γράψτε **5 σημαντικά γεγονότα** από τη ζωή του Μεγάλου Φωτίου.
- Δίπλα σε κάθε γεγονός, προσθέστε **μια μικρή εικόνα ή σκίτσο**.

2. "Γνωρίζεις τον Μέγα Φώτιο;" (Πόρτα που ανοίγει)

- Στο εξωτερικό μέρος της πόρτας, γράψτε:
"Ποιος ήταν ο Μέγας Φώτιος;"
- Μέσα, γράψτε μια σύντομη παράγραφο (3-4 προτάσεις) που να τον περιγράφει.

3. Οικογενειακό δέντρο

- Σχεδιάστε ένα **δέντρο** και γράψτε τα ονόματα των σημαντικών προσώπων της ζωής του (π.χ. γονείς, αυτοκράτορες που επηρέασαν τη ζωή του).

4. Ιστορικό πλαίσιο (τσέπες με χαρτάκια)

- Σε μικρά χαρτάκια, γράψτε **3 σημαντικά γεγονότα της εποχής του** (π.χ. Εικονομαχία, Πατριαρχία, συγκρούσεις με τη Ρώμη) και βάλτε τα σε μια "τσέπη" στο *Larbook*.

5. "Αν ήσουν μαθητής του, τι θα τον ρωτούσες;"

- Γράψτε **τουλάχιστον 2 ερωτήσεις** που θα του κάνατε αν μπορούσατε να τον συναντήσετε.

2ο Larbook – "Το Έργο του στα Ελληνικά Γράμματα" (Ομάδα 2)

Οδηγίες:

"Το έργο του Μεγάλου Φωτίου ήταν σπουδαίο για τη διάσωση και διάδοση της ελληνικής γλώσσας. Στο Larbook μας, θα παρουσιάσουμε τι έγραψε και πώς επηρέασε τα ελληνικά γράμματα."

Δραστηριότητες στο Larbook:

1. Η "Μυριόβιβλος" (Αναδιπλούμενο βιβλιαράκι)

- Φτιάξτε ένα **μικρό βιβλιαράκι** και γράψτε μέσα:
"Τι είναι η Μυριόβιβλος και γιατί είναι σημαντική;"
- Βρείτε **3 έργα** αρχαίων συγγραφέων που έσωσε η Μυριόβιβλος και γράψτε ποιος τα έγραψε.

2. "Αν ήμουν ο Μέγας Φώτιος..." (Ομιλούσα κάρτα)

- Σε μια αναδιπλούμενη κάρτα, γράψτε μια σύντομη φανταστική απάντηση του Φωτίου στην ερώτηση:
"Γιατί έγραψα τόσα βιβλία;"

3. "Ο ρόλος της ελληνικής γλώσσας" (Δίπτυχο χαρτί)

- Στο εξωτερικό μέρος, γράψτε: "Γιατί ο Μέγας Φώτιος θεωρούσε τόσο σημαντική τη διάδοση της ελληνικής γλώσσας;"
- Μέσα, γράψτε **3 λόγους** με δικά σας λόγια.

4. Κρυμμένες λέξεις – Σταυρόλεξο με ελληνικές λέξεις που έσωσε

- Δημιουργήστε ένα **μικρό σταυρόλεξο** με ελληνικές λέξεις που χρησιμοποιούμε ακόμα σήμερα.

3ο Larbook – "Η Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας & το Ιεραποστολικό του Έργο" (Ομάδα 3)

Οδηγίες:

"Ο Μέγας Φώτιος έπαιξε σπουδαίο ρόλο στη διάδοση της ελληνικής γλώσσας σε άλλους λαούς. Στο Larbook μας, θα δείξουμε πώς βοήθησε στη διάδοση της παιδείας και του Χριστιανισμού."

Δραστηριότητες στο Larbook:

1. "Χάρτης των αποστολών του" (Αναδιπλούμενος χάρτης)

- Σχεδιάστε έναν **χάρτη** με τις περιοχές όπου επηρέασε (Βουλγαρία, Ρωσία, Σερβία).
- Σε μικρά χαρτιά, γράψτε **τι πρόσφερε σε κάθε περιοχή** και κολλήστε τα επάνω στον χάρτη.

2. "Πώς βοήθησε τους Σλάβους;" (Αναδιπλούμενο φυλλάδιο)

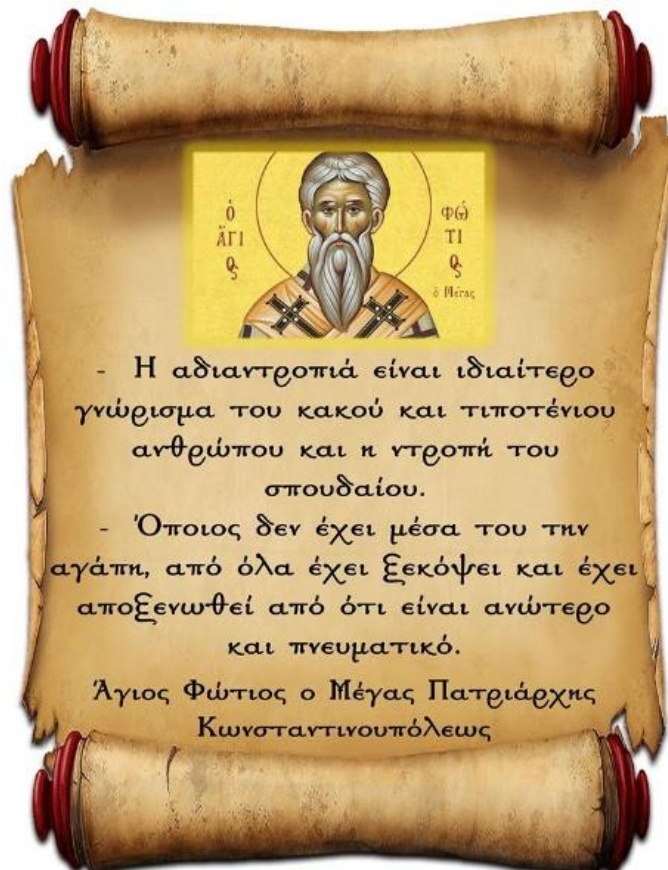
- Μέσα στο φυλλάδιο, απαντήστε στις ερωτήσεις:
 - ο "Ποιος ήταν ο ρόλος του Κυρίλλου & Μεθοδίου;"
 - ο "Τι είναι το Κυριλλικό αλφάβητο και πώς συνδέεται με τον Φώτιο;"

3. Σύνδεση με το σήμερα (Παράθυρο ερώτησης)

- Εξωτερικά, γράψτε:
"Αν δεν είχε δράσει ο Φώτιος, πώς θα ήταν η γλώσσα και ο πολιτισμός των Σλάβων σήμερα;"
- Μέσα στο παράθυρο, οι μαθητές γράφουν τις απαντήσεις τους.

4. "Το μήνυμα του Φωτίου"

- Γράψτε ένα σύντομο μήνυμα σαν να το λέει ο Φώτιος, **προς τις επόμενες γενιές** για τη σημασία της γλώσσας και της πίστης.

Γιατί είναι σημαντική η συμβολή του Φωτίου στη διάσωση των λέξεων;

1. Έσωσε λέξεις που υπήρχαν μόνο σε αρχαία χειρόγραφα, τα οποία χάθηκαν στη συνέχεια.
2. Κατέγραψε λέξεις από την προφορική παράδοση που δεν βρίσκονταν σε πολλά γραπτά κείμενα.
3. Βοήθησε στην εξέλιξη της ελληνικής γλώσσας, καθώς αρκετές λέξεις που χρησιμοποίησε, εξακολουθούν να υπάρχουν σήμερα.

Υπάρχουν κάποιες λέξεις που έσωσε ο Μέγας Φώτιος;

Ο Μέγας Φώτιος διατήρησε πολλές ελληνικές λέξεις που διαφορετικά θα είχαν χαθεί ή θα είχαν περιοριστεί στη χρήση τους.

- ✓ Χάρη στα έργα του, η ελληνική γλώσσα εξελίχθηκε και έφτασε ως εμάς με συνέπεια.
- ✓ Πολλές από τις λέξεις που διέσωσε, χρησιμοποιούνται στην καθημερινότητά μας μέχρι και σήμερα.

3^ο μέρος εργασίας:

Αποστολή: Συζητάμε με την ομάδα μας τη σημασία των λέξεων που έχουμε αναλάβει και γράφουμε παραδείγματα της σημερινής χρήσης της λέξης αυτής:

Λέξεις που διασώθηκαν χάρη στον Μέγα Φώτιο:

1. Άγανακτώ

Σημασία:

- Σημαίνει "νιώθω αγανάκτηση, θυμό για αδικία".
- Χάρη στον Φώτιο, γνωρίζουμε πώς χρησιμοποιούνταν στα κείμενα της εποχής του.

Παράδειγμα: _____

2. Εύκατάστατος

Σημασία:

- Σήμαινε "αυτός που βρίσκεται σε καλή οικονομική κατάσταση, πλούσιος".
- Ο Φώτιος χρησιμοποιεί αυτή τη λέξη σε αρκετά θεολογικά και φιλολογικά του κείμενα.

Παράδειγμα: _____

3. Ειρωνεία (είρωνεία)

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Την περιλαμβάνει στο Λεξικό του, διευκρινίζοντας ότι σημαίνει "**το να υποκρίνεται κάποιος ότι δεν γνωρίζει ενώ ξέρει**".
- Η προσποίηση άγνοιας ή η χλευαστική έκφραση που εννοεί το αντίθετο από αυτό που λέγεται.

Παράδειγμα 1: _____

Παράδειγμα 2: _____

4. Ακριβής

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Στο Λεξικό του, την καταγράφει με την έννοια της **λεπτομερούς και σχολαστικής ακρίβειας**.
- Ακριβής είναι αυτός που είναι **απόλυτα σωστός, λεπτομερής και ακριβής σε κάτι**.

Παράδειγμα: _____

5. Θεμελιώνω

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Την περιλαμβάνει στο Λεξικό του, αποδίδοντας τη σημασία "**βάζω γερά θεμέλια**".
- Βάζω τις βάσεις για κάτι, τόσο κυριολεκτικά (οικοδόμηση) όσο και μεταφορικά (ιδέες, επιστήμες κ.λπ.).

Παράδειγμα 1: _____

Παράδειγμα 2: _____

6. Διάταξη (διάταξις)

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Στην *Μυριόβιβλο*, χρησιμοποιεί τη λέξη με τη σημασία της **οργάνωσης και δομής των πραγμάτων**.
- Ο τρόπος με τον οποίο **κάτι είναι τοποθετημένο ή οργανωμένο**.

Παράδειγμα: _____

7. Εκπληρώνω (έκπληρώ)

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Στο Λεξικό του, εξηγεί τη σημασία ως "**εκτελώ πλήρως κάτι που είναι προγραμματισμένο ή αναμενόμενο**".
- Ολοκληρώνω, πραγματοποιώ μια υπόσχεση, επιθυμία ή καθήκον.

Παράδειγμα: _____

8. Συμβολή

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Στην *Μυριόβιβλο*, χρησιμοποιεί τη λέξη για να αναφερθεί στην **πνευματική και πολιτιστική συμβολή των ανθρώπων**.
- Η προσφορά κάποιου σε μια προσπάθεια
- Η συμβολή δύο δρόμων/ποταμών.

Παράδειγμα 1: _____

Παράδειγμα 2: _____

9. Απόδειξη (απόδειξεις)

Πώς την έσωσε ο Φώτιος:

- Στο *Λεξικό* του, περιγράφει τη λέξη ως "**το να δείχνεις με επιχειρήματα ότι κάτι ισχύει**".
- Η **επιβεβαίωση** ότι κάτι είναι αληθές ή σωστό.

Παράδειγμα: _____

Αυτές ήταν λίγες μόνο από τις πολλές υπέροχες
ελληνικές λέξεις που διέσωσε στα έργα του ο
μεγάλος δάσκαλος και φύλακας των Ελληνικών
Γραμμάτων, ο Μέγας Φώτιος!